

ΚΡΑΤΟΣ ΑΡΧΩΝ ΚΑΙ ΟΧΙ ΜΕ ΠΟΛΙΤΕΣ ΣΠΙΟΥΝΟΥΣ

Του Δημήτρη Μάρδα
Αν. καθηγητή του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του ΑΠΘ
www.madras.gr

Σήμερα, περισσότερο από ποτέ άλλοτε στην μεταπολεμική ελληνική ιστορία, ο νους μας κάνει περίεργους συνειρμούς, επιχειρώντας ιστορικά άλματα που αυθόρμητα παραπέμπουν στην Γαλλική Επανάσταση. Ποια όμως Γαλλική Επανάσταση;

Σε αυτήν της πρώτης φάσης, 1789-1792, της μετριοπαθούς περιόδου των λεγόμενων αγνών αγωνιστών που πάλευαν ενάντια στον αυταρχισμό της βασιλικής εξουσίας και στην υπεροψία της Αντουανέτας που τους προέτρεπε να φάνε παντεσπάνι αντί για ψωμί; Μάλλον όχι. Το μυαλό τρέχει ανενδοίαστα στην επαναστατική Γαλλία της λεγόμενης δεύτερης ριζοσπαστικής φάσης, 1792-1794, της περιόδου της τρομοκρατίας των Δαντών – Μαρά & Ροβεσπιέρου.

Η έκκληση που απευθύνει το μοντέρνο ελληνικό κράτος στους πολίτες του, για παροχή στις αρμόδιες υπηρεσίες πληροφοριών σχετικών με την φοροδιαφυγή του γείτονα ή του συγγενή ή του αντιπαθητικού εραστή της συζύγου, οδηγεί στο ακόλουθο σκεπτικό: Υποκαθιστά έντεχνα την ποιότητα των φοροεισπρακτικών μηχανισμών (έμψυχων και άψυχων) με την αποτελεσματικότητα της μεταξύ των πολιτών έριδας, γεγονός που αποτελεί μια νέα φοροεισπρακτική αντίληψη ή ένα νέο βάσανο για τους πολίτες.

Στη ίδια λογική κινείται και η πολυσυζητημένη διάταξη για την δημοσιοποίηση των φορολογικών στοιχείων μας, η οποία εγείρει ζήτημα ασφάλειας των φορολογούμενων πολιτών και των εξαρτημένων μελών των οικογενειών τους, ανεξάρτητα από το αν η διάταξη αυτή εφαρμόζεται ή όχι στην Νορβηγία ή οπουδήποτε αλλού.

Ας άρχιζε η εφαρμογή ενός τέτοιου μέτρου από τους βουλευτές, ή άλλους κυβερνητικούς αξιωματούχους και ας ολοκληρωνόταν με ένα ουσιαστικό έλεγχο του πόθεν έσχες τους. Σημείο εκκίνησης ενός ριζοσπαστικού μέτρου είναι συνήθως η κορυφή και όχι η βάση.

Ας εγκαινιάζαμε ως χώρα σύγχρονες πρακτικές διοίκησης που εδώ και χρόνια εφαρμόζονται αλλού ενώ εμείς τις αποφεύγουμε είτε γιατί δεν θέλουμε την εφαρμογή τους είτε γιατί δεν είμαστε ικανοί να τις αντιγράψουμε, καθώς λείπουν βασικές γνώσεις από τους κυβερνώντες.

Μια πετυχημένη αντιγραφή συστημάτων εποπτείας της αγοράς (και όχι 'αλά Ελληνικά') δεν θα μας οδηγούσε σε μακιαβελικού χαρακτήρα μέτρα οργάνωσης της καθημερινότητας μας.

Το ίδιο ισχύει και για τις ξένες επενδύσεις. Ας υιοθετούσαμε ένα σύστημα προσέλκυσης επενδύσεων λιγότερο προσωποκεντρικό και περισσότερο ενταγμένο σε θεσμοθετημένες διαδικασίες, για να φαντάζει, αν μη τι άλλο, πιο αδιάβλητο. Ή μήπως χώρες όπως η Γαλλία, η Γερμανία, η Ιρλανδία κ.ά. επιδεικνύουν επιτυχίες στο τομέα αυτό επειδή έχουν διασπείρει την αρμοδιότητα των επενδύσεων σε συγκεκριμένα άτομα, που κουβαλούν μαζί τους αυτό το χαρτοφυλάκιο ανεξάρτητα από την εκάστοτε κυβερνητική τους θέση;

Ας ήμασταν τέλος σε θέση να αξιολογήσουμε την ποιότητα του ανθρώπινου δυναμικού που διαθέτουμε, όχι με αποκλειστικό κριτήριο τον αριθμό των πτυχίων

του αλλά με βάση την οξύτητα του πνεύματος, το επίπεδο των γνώσεων, το ήθος και την ένταση της επιθυμίας του για εργασία.

Το ζητούμενο λοιπόν στην ελληνική κοινωνία σήμερα δεν είναι να δημιουργηθεί το πρότυπο του αποτελεσματικού Ιαβέρη, που θα περιβάλλεται από μεταλλαγμένα νεοελληνικά τάγματα ασφαλείας. Το ζητούμενο είναι να στηθεί επιτέλους ένα κράτος αρχών, που αυτόβουλα θα θάψει το κακό παρελθόν του για να διαμορφώσει την νέα Ελλάδα.

Και αρχή όλων είναι το τέλος της θωράκισης των βουλευτών μας από ρυθμίσεις που προστατεύουν κάθε αξιόποινη πράξη ή τον παράνομο πλουτισμό τους.

Είναι πια καιρός να εμπνεύσουμε στα παιδιά μας αξίες που θα τα κάνουν να νιώθουν αντάξια της ιστορίας τους και όχι σπιούνι των συμπολιτών τους και φαντάσματα του ίδιου τους του εαυτού.